

Bogár László: Húsvét, háború, kufárok

2025 április 22. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Hinnünk kellene, hogy van.

Húsvét van és a háború van. Mi magyarok ilyenkor nem tudunk nem gondolni Babits Húsvét el?tt cím? versére, különösen annak utolsó soraira. „Aki halott, megbocsát, / ragyog az ég sátra, / Testvérek, ha túl leszünk, / sohse

nézünk hátra! / Ki a b?nös, ne kérdjük, / ültessünk virágot, / szeressük és megértsük / az egész világot, / egyik rész a munkára, / másik temetésre: / adjon Isten bort, búzát, / bort a feledésre!" Ebben a megrendít? versben benne van minden, amit az ember valaha is érzett vagy gondolt a háborúról és békér?l. Ahogy most is átéljük, azért nagyon nehéz befejezni egy háborút, és békét teremteni, mert a háborút soha nem azok akarják és kezdik el, akik aztán szenvednek és meghalnak, hanem akik cinikus gátlástalan haszonélvez?i annak. Ám, ha ez valaha is kiderülne, akkor soha nem is lehetne háború, mert a békében és nyugalomban élni óhajtó többség leleplezné és megfékezné az uszítókat, vagy még pontosabban az uszítók megbízóit.

Ennek elkerülésére hozta létre a mindent irányító „nem létez?" világer? a globális valóságipari m?veket, a globális médiát, ami aztán gondoskodik arról, hogy hamis legyen a beszéd-tér, hazugok a szavak, és hogy mindig legyen uszító és mindig legyen és maradjon is a nép korlátlanul uszítható állapotban. Ezért írja Babits ugyanebben a versében, hogy „Én nem a gy?ztest énekelem, / nem a nép-gépet, a vak h?st, / kinek minden lépése halál." Mert, hogy sajnos amíg van nép-gép (kinek minden lépése halál…), addig a háború és a pusztítás is örök marad. Babits persze mint igazi filosz, poéta doctus jól tudta ezt, de mint ahogy mi is itt a „mostban", ? is szeretett volna hinni abban, hogy a nép valóban alakítója lehet saját sorsának, szóval, hogy a nép lehet „alany" az önmaga létér?l szóló nagy történelmi „mondatban". Ma már tudjuk, hogy a nép soha nem volt, ma sem az, és a jöv?ben sem lesz saját sorsának alanya, csupán „tárgya", na nem a saját sorsának, mert olyan neki nincs és nem is lehet, hanem a világot irányítók akaratának. (Az antik görögség ezért különböztette meg az „élet-id?t", ez volt a kronosz, és az „örök-lét" idejét, ez volt a kairosz. A sors pedig nem más, mint az életet és a létet összekapcsoló szellemi mez?, de sorsa csak annak lehet, aki képes látni önmagát, önmaga életét a végtelen id?ben. A „sorstalanság" pedig azt jelenti, hogy egy személy vagy nép nem tud, nem mer, nem akar szembesülni saját létének mélységeivel.)

Tehetetlen tárgy tehát a nép, aki, mint az Ember tragédiájának különböz? színeiben látjuk, mindig tehetetlenül és kiszolgáltatottan verg?dve hajtja végre újra és újra önnön halálos ítéletét. És persze Barabást kiáltva Jézus halálos ítéletét is. Madách Imre „színr?l színre" megrendít? pontossággal írja le a nép-gép m?ködését, mutatja meg, hogy a történelem igazi „csinálói" hihetetlen precizitással alkották meg ezt az ördögi gépezetet, így az emberi lét története a kiprovokált, „csinált" háborúk története is egyúttal.

Karácsonykor talán még hittünk is benne, hogy ha nem is, mint a megválasztott amerikai elnök ígérte 24 óra alatt, de talán húsvétra legalább a véres öldöklés véget ér, de ma már látjuk, hogy ez csak ábrándos illúzió. Sokkal mélyebb rétegekben romboló er?k érdekeltek a háború, a pusztítás és káosz elmélyítésében ahhoz, hogy bármilyen esélyünk legyen a békére. E harmadik világháború mindhárom frontján, az ukrán–orosz háborúnak láttatott els? fronton, a zsidó–palesztin háborúnak láttatott második fronton és a kínai–amerikai háborúnak láttatott harmadik fronton ugyanaz a megnevezhetetlen er? kavarja ugyanazt a történelmi mélység? káoszt, ami mindig is csinált háborúinak legf?bb viv?anyag volt, van és lesz. Nekünk pedig a jelek szerint nem marad más, mint azt ahogy Máray írja: „T?rd, hogy Isten t?ri ezt!" És mindez csak azért lehet így, mert mindenki úgy véli, hogy igaza van, pontosabban, hogy egyes egyedül neki van igaza, és nem veszi észre, vagy legalábbis úgy tesz, mintha nem venné észre, hogy senkinek sincs igaza, hogy nem lehet igaza senkinek sem, mert maga a konfliktus legbels? konstrukciója hamis, az van legyártva számunkra végzetes pontossággal.

És nem látjuk e csináltság végs? alanyát. és legf?képpen annak az okát nem látjuk, hogy miképpen lehet mindig fogadó felület a lelkünkben e romboló er? számára. De húsvét van és ilyenkor mégis hinnünk kellene abban, hogy a Megváltó kereszthalála valóban megváltott minket, ám a kufárok, mint a rontás sötét ügynökei, máig is ott vannak a Szentek Szentjének el?terében. Nem véletlen, hogy talán a legismertebb újszövetségi történet az, amikor Jézus korbáccsal veri ki a kufárokat a templom el?teréb?l.

A kufárok a keresked?k és pénzváltók, vagyis a kereskedelem, a pénz és a média, mint közvetít? mez?k már akkor is a rontás közvetít?i voltak, ahogy ma is azok. Jézus korbácsot kénytelen használni, pedig a szeretet erejével váltana meg minket. És a kufárok azóta is ott vannak, számosabban és zajosabban, mint valaha. És csak azért lehetnek ott cinikusan röhögve mindezen, mert ahogy a miniszterelnök fogalmazott megrendít? pontossággal, hedonista pogányokká váltunk, akik már fel se igen fogják, hogy mi történik velük. Van-e még remény, van-e még visszatérés a „csinált" háborúk e pusztító örvényeib?l?

Hinnünk kellene, hogy van. De hogy ez a hit és remény valósággá váljon, ott legbelül kellene megértenünk és átéreznünk a húsvét, a Megváltás legmélyebb misztériumát. Talán érdemes lenne legalább ilyenkor hagyni, hogy átjárjon minket a szelídség, türelem, alázat békéje és csöndje.

Áldott húsvétot mindenkinek!

Bogár László

A szerz? közgazdász

www.magyarhirlap.hu

Ajánló